

MEMÒRIA HISTÒRICA ACTIVITATS 2022

GENER-JUNY

Memòria històrica, per un present plural i lliure

El començament del Programa de Memòria Històrica de la nostra ciutat coincideix, una vegada més, amb la commemoració del Dia Internacional en Memòria de les Víctimes de

l'Holocaust, així com amb l'aniversari de l'entrada de les tropes franquistes a Santa Coloma. Una sentida efemèride que ens serveix per a recordar i homenatjar aquells colomencs i colomenques que van experimentar, en primera persona, l'horror de la guerra i la repressió franquista.

Com cada any, volem reivindicar la importància i la necessitat d'investigar, difondre, commemorar i, en definitiva, recuperar la memòria col·lectiva de la nostra ciutat, tant d'aquelles persones i col·lectius que van patir les conseqüències de la barbàrie feixista, com d'aquelles que, tot i el context de repressió, van decidir lluitar per defensar els drets i les llibertats.

M'engulleix especialment que aquesta programació sigui el fruit del treball conjunt entre la Regidoria, la Comissió Municipal de la Memòria Històrica i de les diferents entitats de la ciutat, a les quals vull expressar el meu sincer agraïment per les seves valuosíssimes contribucions. Amb la seva tasca enriqueixen i diversifiquen enormement el ventall de propostes i activitats, tot aportant noves mirades que ens ajuden a descobrir realitats sovint invisibilitzades, com ara la de les dones i dels col·lectius LGBTI durant la República, la Guerra Civil i la dictadura franquista.

Durant els mesos vinents podrem gaudir de presentacions de llibres, taules rodones de temàtica diversa, exposicions, obres de teatre, projeccions de pel·lícules i documentals, itineraris guiats, o grups de lectura i debat, entre altres activitats.

Us animo a totes i a tots a participar de les diferents propostes que engloba aquest programa i a participar de manera activa en la reflexió col·lectiva sobre el nostre passat recent. Només d'aquesta manera podrem omplir els buits de la Història i construïrem un present plural i lliure.

Núria Parlon Gil
Alcaldeessa de Santa Coloma de Gramenet

MEMÒRIA HISTÒRICA ACTIVITATS 2022

GENER-JUNY

Fins al 3 de març Exposició fotogràfica "Les llibertats perdudes"

Exposició promoguda per Catalunya Mirada Solidària en la qual hi participen importants fotoperiodistes del país, com ho són els colomencs Samuel Aranda i Joan Guerrero.

Lloc: Sala d'exposicions del Centre Excursionista Puigcastellar (C/ de Sant Josep, 20)

Organitza: Centre Excursionista Puigcastellar

Fins al 26 de juny Exposició "Santa Coloma Violeta: la força de les dones"

Exposició creada amb motiu de la celebració dels 25 anys de la creació de la Coordinadora d'Associacions de Dones de la ciutat. L'exposició fa un repàs per la història de la ciutat, que no es pot entendre, ni explicar, sense tenir en compte a les dones que van ser protagonistes de les lluites per aconseguir drets, millorar el seu entorn i fer de Santa Coloma un lloc millor per viure.

Lloc: La CIBA (Pg. d'en Llorenç Serra, 64)

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – La CIBA. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista

Dimarts 25 de gener – 19 h
Presentació del llibre *Tres generacions rebeldes*, de Montserrat Fernández Garrido

Comovedor relat de tres generacions de dones i homes que, sense ser persones de renom, van tenir un paper fonamental i un gran protagonisme en la lluita contra el franquisme i la repressió. L'autora, advocada i feminista, és filla i neta de represaliats polítics del franquisme, els quals van lluitar a favor de la Segona República i van ser cruelment perseguits. La presentació comptarà amb la intervenció de **Núria Parlon**, alcaldessa de Santa Coloma de Gramenet, i **Gemma Lienas**, escriptora.
Lloc: La CIBA (Pg. d'en Llorenç Serra, 64)
Inscripcions: <https://grameticket.cat/>
Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – La CIBA. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista

Dijous 27 de gener – A partir de les 11 h
Acte en commemoració del Dia Internacional en Memòria de les víctimes de l'Holocaust i de l'entrada de les tropes franquistes a Santa Coloma

Acte en el qual convidem a la ciutadania a col·locar, a partir de les 11 h, una espelma en l'escultura-memorial dedicada als deportats als camps d'extermini nazis ubicada als Jardins del Museu Torre Balldovina. La ciutat se suma així a aquesta proposta d'àmbit mundial d'encendre una espelma davant d'un espai de memòria, fer una foto o gravar un vídeo curt, i penjar-ho a les xarxes amb els hashtags #Memoria-DignitatJusticia, #RecordVictimesHolocaust, #Amical-MauthausenXarxaMaiMes. **Així mateix, a partir de les 17.15 h tindrà lloc l'ofrena institucional, que comptarà amb la presència de Núria Parlon, alcaldessa de Santa Coloma.** Aquesta ofrena commemorativa, que anirà acompanyada d'algunes peces musicals, també servirà per no oblidar l'entrada de les tropes feixistes a Santa Coloma el dia 27 de gener de 1939, així com per recordar totes les víctimes que la dictadura va ocasionar al nostre país.
Lloc: Jardins del Museu Torre Balldovina
Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet i Amical de Mauthausen

Divendres 28 de gener – 18 h
Obertura al públic de l'exposició "Menús de guerra. Cuina d'avantguarda i supervivència"

Aquesta mostra posa el focus en els primers anys de la Segona República espanyola, un període que va significar, també per a la cuina, un instant de gran creativitat i d'una forta voluntat per oferir una mirada nova i modernitzadora. Malauradament, tota aquesta petita història d'innovació i modernitat gastronòmica va quedar estroncada per la Guerra Civil i la dictadura franquista.

Lloc: Museu Torre Balldovina (Pl. de Pau Casals, s/h)
Dates: fins al 27 de març
Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Museu Torre Balldovina

Dimecres 26 de gener – 19 h
Presentació del llibre *Extrema Derecha 2.0. Qué es y cómo combatirla*, de Steven Forti

El nou treball de l'historiador i professor **Steven Forti** tracta l'auge dels nous corrents d'extrema dreta i la manera com aquesta opció política, disfressada de democràtica, ha passat a formar part de les institucions i a guanyar protagonisme i pes polític en l'actualitat. Les investigacions i els treballs de Steven Forti no només estudien qui són i com es poden identificar aquests moviments, sinó que també proposen alternatives per aturar la seva expansió.

Lloc: Local d'En Comú Podem Santa Coloma (C/ dels Sagarra, 9)
Inscripcions: organizacio@ecpsantacoloma.info
Organitza: En Comú Podem Santa Coloma

Dimarts 1 de febrer – 19 h **Inauguració de l'exposició "Homenatge a Antoni** **Téllez Solà, en el centenari del seu naixement"**

L'any 2021 es van complir cent anys del naixement d'Antoni Téllez Solà, historiador de referència de la guerrilla anarquista antifranquista. Aquesta exposició és un homenatge al guerriller, periodista i historiador que va empunyar la ploma

per rescatar de l'oblit la guerrilla i les persones que la integren, els maquis. L'acte de presentació anirà a càrrec de l'escriptor, historiador i militant llibertari català **Ricard de Vargas i Golarons**.

Lloc: Ca la Sisqueta (Av. de Santa Coloma, 104)

Dates: fins al 28 de febrer, els dimecres i divendres de 18.30 a 20.30 h

Inscripcions: sisquetagramenet@gmail.com

Organitza: Ca la Sisqueta

Dijous 3 de febrer – 19 h **Taula rodona "Feixisme: passat, present i futur"**

En aquesta taula rodona es tractarà l'evolució del feixisme i del colonialisme durant els segles XX i XXI, posant el focus en la manera com aquest fenomen polític ha anat evolucionant i institucionalitzant-se des de l'Europa dels anys 20 del segle passat fins a l'actualitat, prenent cada cop més protagonisme en els nostres parlaments democràtics. La taula anirà a càrrec de **Basha Changuerra**, diputada de la CUP; **Gabriela Serra**, mestra i activista social, i **Juanjo Gallardo**, historiador i militant de la CUP-GG.

Lloc: Biblioteca del Fondo (C/ de Massenet, 28)

Inscripcions: gramenet@cup.cat

Organitza: CUP-Gramenet

Divendres 4 de febrer – 18.30 h **Conferència "El cinema al servei del** **franquisme", a càrrec de Magí Crusells**

Activitat de reflexió col·lectiva amb tècniques immersives sobre cinema i franquisme. L'activitat comptarà amb la ponència de **Magí Crusells**, doctor en Història Contemporània per la Universitat de Barcelona i inves-

tigador especialitzat en Història del Cinema.

Lloc: Centre Pompeu Lab (C/ de Pompeu Fabra, 22)

Inscripcions: pompeulab@gramenet.cat

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet - Centre Pompeu Lab

Diumenge 6 de febrer – 12 h **Presentació i visita guiada a l'exposició "Menús** **de guerra. Cuina d'avantguarda i supervivència"**

Acte de presentació institucional de l'exposició que anirà acompanyat d'una visita guiada a l'exposició conduïda pel seu comissari, **Sergi Freixes**, el qual,

en un recorregut pels diferents elements informatius de la mostra, ens explicarà la creativitat i la modernitat gastronòmica de la cuina en època de la Segona República espanyola, la qual malauradament va quedar estroncada per la Guerra Civil i la dictadura franquista.

Lloc: Museu Torre Balldovina (Pl. de Pau Casals, s/n)

Inscripcions: museutorreballdovina@gramenet.cat o al tel. 93 385 71 42

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Museu Torre Balldovina

Diumenge 6 de febrer – 18 h **Recital Exili. Cançons d'ahir i d'avui, a càrrec del** **Cor País Meu**

Exili. Cançons d'ahir i d'avui és un recital de cançons populars d'ahir i d'avui que fa memòria i dona testimoni de l'èxode de milers de persones abans, durant i després de la Guerra Civil espanyola. La música s'alterna amb la lectura de dades històriques i de textos poètics relacionats amb els fets. S'inclouen dades dels exiliats i exiliades de Santa Coloma, així com textos de Joan Vicente Castells i José Berruazo.

Aquest recital no és tant una representació dramàtica com una evocació d'uns sentiments que van marcar el nostre poble, així com un homenatge sincer a les persones que van patir i lluitar per les llibertats, un recordatori del valor que tenen i de la necessitat de vetllar avui per la convivència, la llibertat i el respecte a nosaltres mateixos com a comunitat.

Lloc: Auditori de Can Roig i Torres (C/ de Rafael de Casanovas, 5)

Inscripcions: puigcastellar@puigcastellar.cat

Preu de les entrades: 6 €

Organitza: Centre Excursionista Puigcastellar

Dijous 10 de febrer – 19 h

Presentació del llibre *Àlies Camallonga*, de Silvia Terol, i conversa posterior “De la clandestinitat a l'oblit: la història del maquis colomenc Paco Conesa”

La primavera de 1947 Franco preveu visitar Barcelona. Alertat de la visita, el maquis urbà decideix matar-lo i aconseguir, a la fi, la caiguda del règim. El desig de participar en l'atemptat és la raó aparent perquè un resistent a la rereguarda, el Camallonga, travessi la frontera. Alhora, la Brigada Polític-Social organitza les mesures de seguretat. El Ronaldo, un desnerit falangista acabat d'arribar a la Prefectura de Via Laietana, fantasieja amb les possibilitats d'ascens. Lliurat a una investigació forassenyada, desemmascara l'acció. Però l'esforç sembla resultar en va. La presentació del llibre anirà seguida de la conversa “De la clandestinitat a l'oblit: la història del maquis colomenc Paco Conesa”, que comptarà amb la participació de **Conxi Capdevila**, neboda de Paco Conesa; **Argi Ferrero**, historiador, i **Silvia Terol**, autora de la novel·la.

Lloc: Ca la Sisqueta (Av. de Santa Coloma, 104)

Inscripcions: sisquetagramenet@gmail.com

Organitza: Ca la Sisqueta

Dimecres 16 de febrer – 19 h

Presentació del llibre *Macosa, la fàbrica del Poblenou. Història y lucha obrera, Can Girona – Macosa (1857-1994)*, de Ferran Saro

La importància que té la MACOSA com a referent industrial a Catalunya no s'entendria sense la importància que va tenir

la lluita sindical en el si de la fàbrica. **Ferran Saro** ha volgut recuperar la memòria de la lluita de les treballadores d'aquesta fàbrica perquè no caigui en l'oblit. Una feina important per preservar els records, les vivències i la lluita tan important pel Poblenou on estava ubicada la fàbrica i també pel moviment obrer de Catalunya.

Lloc: Biblioteca de Singuerlín-Salvador Cabré (Pl. de la Sagrada Família, s/n)

Inscripcions: organitzacio@ecpsantacoloma.info

Organitza: En Comú Podem Santa Coloma

Dimarts 22 de febrer – 18 h

Conferència “L'amor lèsbic que va desafiar al nazisme”, a càrrec de Mónica G. Álvarez, autora del llibre *Amor y horror nazi, historias reales en los campos de concentración*

En aquesta obra, l'autora recull les històries reals d'amor més impactants sorgides i viscudes als camps de concentració nazis durant la II Guerra Mundial. Hi plasma també la manera com els seus catorze testimonis van sobreviure a la malaltia, les vexacions i la gana gràcies a la seva valentia, però també gràcies al motor que en aquell moment movia els seus cors: l'amor. Un amor com el que van protagonitzar Felice Schragenheim i Elisabeth Wust. Acte en commemoració de la Memòria de les Víctimes de l'Holocaust.

Lloc: Biblioteca del Fondo – Fons LGBTI (C/ de Massenet, 28)

Inscripcions: lgtbi@gramenet.cat

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma – Polítiques LGTBI

Dijous 24 de febrer – 19 h
Taula rodona “La identificació per ADN, l’última esperança pels desapareguts de la Guerra Civil”

Taula rodona a càrrec de **Felipe Moreno**, víctima del franquisme i coordinador de la plataforma catalana de la Querrel·la Argentina, i **Roger Heredia**, familiar de desaparegut i impulsor del Banc d’ADN de Familiars de Desapareguts de la Guerra Civil. Els ponents parlaran sobre la desmemòria que hi ha hagut al nostre país, tot repassant les diferents lleis de memòria de l’Estat i de Catalunya i la lluita judicial contra l’Estat per perseguir els crims i els abusos del franquisme amb la Querrel·la Argentina. Així mateix, també debatran sobre l’ADN i la importància de recollir-ne mostres per poder identificar els cossos de les fosses comunes. Per acabar, es projectarà el curtmetratge *Entre Pàndols i Cavalls*.

Lloc: Biblioteca del Fondo (C/ de Massenet, 28)
Inscripcions: grupmunicipalerc@gamenet.cat
Organitza: Grup Municipal d’Esquerra Republicana de Catalunya

Divendres 25 de febrer – 18.30 h
Projecció de la pel·lícula *Ángeles de Hierro* i espai posterior de reflexió i debat

Estats Units, principis del segle XX. Un grup de dones valentes duu a terme una important lluita en favor del

sufragi universal. Servint-se de diferents estratègies i formes de protesta, activistes com Alice Paul i Lucy Burns acabaran revolucionant el moviment feminista estatunidenc fins a aconseguir, entre d’altres, el dret a vot per a les dones.

Lloc: Local de les Sufragettes S.C.G. (C/ de la Vistalegre, 5)
Inscripcions: sufragettesc@gmail.com
Organitza: The Sufragettes S.C.G.

Dimecres 2 de març – 18.30 h
Inauguració de l’exposició “La Desbandá. El genocidi de la carretera Málaga – Almeria”

Exposició sobre la massacre perpetrada el mes de febrer de 1937 a la carretera de Màlaga a

Almeria, on entre 3.000 i 5.000 civils van perdre la vida com a conseqüència de les bombes de l’exèrcit franquista. L’exposició consta de fotografies amb una pinzellada històrica de la massacre procedents de l’exposició “Norman Bethune. La huella solidaria”, comissariada per Jesús Majada, i de fotografies en color de les marxes actuals. La presentació anirà a càrrec de **Francisco García**, membre de la Marea Pensionista La Colomense, i d’un membre de la directiva de l’Associació Memorialista La Desbandá.

Lloc: Biblioteca de Can Peixauet (Av. de la Generalitat, 98) i Biblioteca de Singuerlín-Salvador Cabré (Pl. de la Sagrada Família, s/n)
Dates: fins al 17 de març, a la Biblioteca de Can Peixauet, i del 18 al 31 de març a la Biblioteca de Singuerlín-Salvador Cabré
Inscripcions: b.sta.colomag.cp@diba.cat
Organitza: Marea Pensionista La Colomense i Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

Dijous 3 de març – 19.30 h
Cloenda de l’exposició “Les llibertats perdudes”, amb la participació de Joan Guerrero

L’exposició “Les llibertats perdudes”, promoguda per Catalunya Mirada Solidària, s’acomia amb la xerrada

“Fotoperiodisme i Humanisme”, a càrrec del fotògraf colomenc **Joan Guerrero**.

Lloc: Sala d’actes del Centre Excursionista Puigcastellar (C/ de Sant Josep, 20)
Inscripcions: entrada lliure fins a completar l’aforament
Organitza: Centre Excursionista Puigcastellar

Diumenge 13 de març – 11 h **Itinerari guiat “Els refugis antiaeris a Gramenet del Besòs”**

On s'amagaven els nostres avantpassats quan sonaven les sirenes pel perill de bombardeigs?

Coincidint amb el 85è aniversari del primer bombardeig a Gramenet del Besòs (13 de març de 1937), el qual va causar dues víctimes mortals i nombroses destrosses, al llarg d'un recorregut per la ciutat descobrirem on i com eren alguns dels refugis antiaeris on s'amagà la població durant la Guerra Civil.

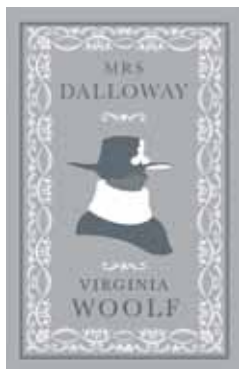
Lloc de trobada: Museu Torre Balldovina (Pl. de Pau Casals, s/n)

Inscripcions: museutorreballdovina@gramenet.cat o al tel. 93 385 71 42

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

Dimecres 16 de març – 18.30 h **Projecció de la pel·lícula *Les hores* i espai posterior de reflexió i debat**

Aquesta pel·lícula narra les històries de tres dones d'èpoques diferents, els destins de les quals són interconnectats per la novel·la *Mrs Dalloway*, i que tracten de trobar-li un sentit a la vida. Anys 20, Virginia Woolf a Londres, manté una lluita interna mentre escriu la seva gran novel·la *Mrs. Dalloway*. Anys 50, Laura Brown a Los Angeles, esposa i mare, llegeix *Mrs. Dalloway* i li resulta tan reveladora que comença a considerar canviar radicalment la seva vida. Segle XXI, Clarissa Vaughan a Nova York, la versió més actual de *Mrs. Dalloway*, enamorada del seu amic Richard, un poeta malalt de SIDA. Tres dones, tres vides, tres històries i una pel·lícula emocionant, feminista i còpsadora.

Lloc: Local de les Sufragettes S.C.G. (C/ de la Vistalegre, 5)

Inscripcions: sufragettesc@gmail.com

Organitza: The Sufragettes S.C.G.

Dijous 24 març – 19 h **Taula rodona “El PSUC i el món cristià a Santa Coloma”**

Debat que tractarà la vinculació del PSUC amb el món cristià: les parròquies, la figura del mossèn obrer, etc. L'alineament de la jerarquia catòlica amb el règim franquista, l'arribada de nous capellans i els nous vents a l'església amb el Concili Vaticà II van possibilitar que molts cristians entressin a formar part del PSUC i que molts comunistes consideressin necessari col·laborar amb els cristians de base per compartir la lluita per una Santa Coloma més digna i per les llibertats democràtiques.

Lloc: Museu Torre Balldovina (Pl. de Pau Casals, s/n)

Inscripcions: organitzacio@ecpsantacoloma.info

Organitza: En Comú Podem Santa Coloma

Diumenge 27 de març – 19 h **Projecció del documental *Lucio*, d'Aitor Arregi i José Mari Goenaga**

Passi del documental basat en la vida del militant anarquista i treballador de la construcció **Lucio Urtubia**. Relata la vida d'aquest personatge tan singular, un revolucionari exiliat a França que destaca per compartir causa amb personatges tan representatius de la nostra història com el membre del maquis Quico Sabatè i, sobretot, per haver estat el principal artífex de la gran estafa milionària al First National Bank de Nova York, una operació que serviria per finançar diferents lluites i causes revolucionàries d'arreu del món.

Lloc: Ca la Sisqueta (Av. de Santa Coloma, 104)

Inscripcions: solidaritatobrero.sovb@gmail.com

Organitza: Solidaritat Obrera

Dijous 31 de març – 18:30 h
Cicle de vídeos “Activistes pels Drets Humans a Santa Coloma de Gramenet. Construïm Memòria Històrica”

L'any passat vam iniciar aquest cicle d'entrevistes a persones de la ciutat. Algunes d'elles han estat activistes pels drets humans, totes elles han sofert la seva vulneració durant la dictadura franquista. Aquest 2022 s'ha previst un canvi de format: passar de l'enregistrament individual a fer visible la reivindicació col·lectiva en la defensa dels drets humans a Santa Coloma de Gramenet en aquell mateix període. Cada vídeo que es projecti al llarg d'aquest any comptarà amb el testimoni d'un grup de persones de la ciutat que va implicar-se activament en alguna de les causes que conformaven l'ampli moviment en defensa dels Drets Humans. Més concretament, aquesta primera projecció que tindrà lloc el dijous 31 de març, versarà sobre “Memòria Històrica i drets de les dones”.

Lloc d'emissió: Museu Torre Balldovina (Plaça de Pau Casals, s/n)

Inscripcions: cooperacio@gramenet.cat

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Departament de Solidaritat i Cooperació

Dimarts 5 d'abril – 18 h
Taula rodona “La impunitat del franquisme i els testimonis de tortures a la Via Laietana”, moderada per César Lorenzo

Aquesta taula rodona versarà sobre les tortures comeses sota la dictadura franquista a la prefectura de Via Laietana i comptarà amb la participació de **Joan Gimeno**, doctor en Història Contemporània i membre de l'Ateneu de Memòria Popular, de **Carles Vallejo**, president de l'Associació Catalana

d'Ex-presos Polítics del Franquisme, i **Sònia Olivella**, advocada especialitzada en litigi estratègic i memòria a Irdia, moderats per **César Lorenzo**, doctor en Història Contemporània per la Universitat de Barcelona i membre del Grup d'Estudi sobre la Història de la Presó i les institucions punitives.

Lloc: Museu Torre Balldovina (Pl. de Pau Casals, s/n)
Inscripcions: museutorreballdovina@gramenet.cat o al tel. 93 385 71 42

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Museu Torre Balldovina

Dimecres 6 d'abril – 18 h
Presentació de l'Any Victòria Pujolar Amat i inauguració de l'exposició

Acte de commemoració del naixement de **Victòria Pujolar Amat**, en col·laboració amb l'Institut Català de les Dones. La vida de Victòria Pujolar ha estat una autèntica aventura: republicana, antifeixista, comunista i lluitadora convençuda per un món més just. Va viure la guerra, la resistència, l'exili, la militància comunista i la clandestinitat, sempre canviant de casa, de poble i de país. En tot aquest periple, Victòria Pujolar va criar quatre fills, va ser la veu catalana i femenina de La Pirenaica, la ràdio antifranquista i, mentre vivia a Bucarest, encara va trobar temps per estudiar la carrera de Belles Arts, aconseguint finalment el seu somni, poder pintar tot allò que vivia.

L'acte de presentació de l'Any Victòria Pujolar consistirà d'una conferència a càrrec d'**Elvira Altés**, comissària de l'Any Victòria Pujolar i autora dels contiguts de l'exposició - conjuntament amb la dissenyadora gràfica Emma Termes -, així com d'una representació teatral de l'entrevista de **Teresa Pàmies** a Victòria Pujolar, a càrrec d'Araceli Bruch i Pla i Maria Josep Arenós Ardiaca.

Lloc: La CIBA (Pg. d'en Llorenç Serra, 64)

Dates: fins a l'1 de maig

Inscripcions: <https://grameticket.cat>

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – La CIBA. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista

Dimecres 13 d'abril – 18.30 h
Projecció de la pel·lícula Hannah Arendt i espai posterior de reflexió i debat

Pel·lícula sobre la filòsofa i periodista **Hannah Arendt**, jueva d'origen alemany exiliada als Estats

Units que va ser enviada a Jerusalem pel *The New Yorker* per cobrir el judici contra el criminal de guerra nazi Adolf Eichmann, qui va ser jutjat i condemnat a mort. Els escrits de Hannah Arendt van causar un gran enrenou i controvèrsia, per la descripció d'Adolf i les accions dels líders jueus durant l'holocaust. Durant aquesta època ella va lluitar contra les crítiques al seu escrit i contra 'dimonis interns' provinents de la seva "època fosca".

Lloc: Local de les Sufragettes S.C.G. (C/ de la Vistalegre, 5)

Inscripcions: sufragettesc@gmail.com

Organitza: The Sufragettes S.C.G.

Dimarts 19 d'abril – 18 h

Lectura i debat del llibre *Avi, et trauré d'aquí!*, de Joan Pinyol

El Grup de Lectura i Debat que organitza el Grup Eirene (www.grupeirene.org), amb el suport del Departament de Cooperació i Solidaritat de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, és un projecte de reflexió conjunta a l'entorn dels Drets Humans, l'educació per la pau, la cooperació internacional i la interculturalitat, entre d'altres. En aquesta ocasió, la lectura seleccionada és *Avi, et trauré d'aquí!* de Joan Pinyol, un llibre que no només rescata de l'oblit la història del seu avi Joan Colomo -un dels molts combatents republicans que foren exhumats per les autoritats franquistes i posteriorment traslladats al Valle de los Caídos- sinó que també relata la lluita de l'autor i la seva família per recuperar les restes òssies del seu avi i desenterrar, d'aquesta manera, la memòria republicana del mausoleu franquista.

Lloc: Centre Cívic Riu - Sala Riu (C/ del President Lluís Companys, 9)

Inscripcions: mariona.grupeirene@gmail.com

Organitza: Grup Eirene i Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Departament de Cooperació i Solidaritat

Dimecres 20 d'abril – 18 h

Diàleg "Oasis: quan les lesbianes vam sortir de l'armari. Una ruta polític-sentimental pels locals bollo"

Diàleg amb dones referents en el que compartirem experiències i reflexions sobre el significat que van tenir bars mítics com el Daniel's o La Nostra Illa i la manera com aquests bars van esdevenir oasis de llibertat, amor i lluita per a tantes dones en els darrers anys de la dictadura i durant la dècada dels vuitanta del segle vint.

Lloc: Centre Pompeu Lab (C/ de Pompeu Fabra, 22)

Inscripcions: visiblesntk@gmail.com

Organitza: VisibLESntk, col·lectiu de feministes lesbianes

Dijous, 21 d'abril – 18.30 h

Projecció del documental *El Fil Rosa. Memòria dels moviments LGTBI*, i xerrada posterior amb Adrià Rodríguez i João França

El Fil Rosa és un documental que repassa la història dels moviments LGTBI a Barcelona, des de la celebració de la primera manifestació convocada pel Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC), el 26 de juny del 1977, fins a la celebració dels 40 anys d'aquesta fita. El documental busca esbrinar què la va fer possible, què podem aprendre d'allò i d'aquests 40 anys d'història, i quins són els reptes encara pendents per la conquesta de drets i llibertats. Tirem del fil de la història per imaginar futurs possibles.

Lloc: Biblioteca del Singuerlín – Salvador Cabré (Pl. de la Sagrada Família, s/n)

Inscripcions: info@entenemsantacoloma.org

Organitza: Entenem Santa Coloma

Dimecres 27 d'abril – 19 h

Projecció de la pel·lícula *Las 13 rosas*, d'Emilio Martínez-Lázaro

Finalitzada la Guerra Civil espanyola (1936-1939), un Tribunal Militar va condemnar a mort a unes joves per un delictes que no havien comès. Després de patir durs interrogatoris, van ser empresonades a la presó madrilenya de Ventas. Elles pensaven que només passarien un any a la presó, però foren acusades d'un delictes de rebel·lió contra el règim per reorganitzar la Joventut Socialista Unificada i per organitzar

un atemptat contra Franco. Van ser afusellades la matinada del 5 d'agost de 1939.

Lloc: Agrupació PSC Santa Coloma de Gramenet (Av. de la Generalitat, 5, 2n)

Inscripcions: scg@socialistes.cat

Organitza: Agrupació PSC de Santa Coloma de Gramenet

Dijous 28 d'abril – 19 h

Taula rodona “El PSUC en els moviments socials i sindicals de Santa Coloma”

Debat que tractarà la vinculació del PSUC amb els moviments socials i sindicals de Santa Coloma. Durant els anys 60 i 70, les lluites per aconseguir una ciutat digna, amb serveis i condicions de vida dignes per a la població que havia arribat a Santa Coloma provinent de l'emigració, es van combinar amb la lluita per les llibertats democràtiques anorreades per la dictadura. El PSUC va ser conscient de la importància de vertebrar el moviment veïnal i les lluites polítiques perquè anessin de la mà i en pocs espais com la nostra ciutat això es va fer palès.

Lloc: Museu Torre Balldovina (Pl. de Pau Casals, s/n)

Inscripcions: organizacio@ecpsantacoloma.info

Organitza: En Comú Podem Santa Coloma

Dissabte 30 d'abril – 11 h

Itinerari guiat “Els secrets de la plaça de Catalunya”, a càrrec de Joan de Déu Prats

L'escriptor i periodista **Joan de Déu Prats** ens guiarà a través d'alguns dels episodis i racons més desconeguts de la plaça més emblemàtica de la ciutat de Barcelona, la plaça de Catalunya: l'estàtua de Barcelona, la moreneta amagada, les torres de Canaletes, l'avinguda de la Llum, el carrer del Bruixot Estruc, la fundació de l'UGT, el passatge de S. Holmes i el claustre ocult, entre d'altres.

Lloc de trobada: <M> Santa Coloma L1 (10 h)

Inscripcions: museutorreballdovina@gramenet.cat o al tel. 93 385 71 42

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Museu Torre Balldovina

Dijous 5 de maig – 18 h

Homenatge als colomencs i colomenques que van patir la deportació als camps d'extermini nazis, i conferència posterior a càrrec d'un membre de l'Amical de Mauthausen

El dia 5 de maig, Dia Nacional d'Homenatge als Deportats i Deportades, els Jardins del Museu Torre Balldovina acolliran un sentit tribut als colomencs i les colomenques que van patir la deportació als camps de concentració i d'extermini nazis. L'acte, que comptarà amb la participació d'un membre de l'Amical de Mauthausen, es durà a terme davant del monument que, l'any 1989, l'Ajuntament erigí en record dels veïns i les veïnes de Santa Coloma que van ser víctimes de la deportació, obra de l'escultor colomenc Miquel Compte.

Lloc: Jardins del Museu Torre Balldovina (Pl. de Pau Casals, s/n)

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet i Amical de Mauthausen

Dissabte 7 de maig – tot el dia

Itinerari guiat “El camí de Walter Benjamin. L'exili per Portbou”

Visita a Portbou per resseguir el camí de Walter Benjamin en el 82è aniversari de la seva mort. El recorregut amb autocar passarà per l'estació internacional de ferrocarril, l'Hostal França, el cementiri on hi ha la seva tomba i el Memorial Passatges Walter Benjamin. També visitarem el Memorial del Coll de Belitres, punt fronterer de la carretera de la Costa Brava entre Catalunya i França per on passaren milers de refugiats republicans fugint del final de la Guerra Civil.

Lloc de trobada: Pl. de Pau Casals – Av. de Santa Coloma, a les 7.30 h

Inscripcions: museutorreballdovina@gramenet.cat o al tel. 93 385 71 42

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Museu Torre Balldovina

Dimecres 11 de maig – 18.30 h

Projecció de la pel·lícula *She's beautiful when she's angry*, i espai posterior de reflexió i debat

Documental que retrata la fundació del moviment feminista als anys seixanta. Sota l'afirmació que

“allò personal és polític”, les dones van portar la revolució feminista als seus dormitoris, als llocs de treball, i a tots els cercles de la seva vida. Considerades com una amenaça per l’FBI, i ignorades en molts relats de la història, aquestes dones van canviar el món.

Lloc: Local de les Sufragettes S.C.G. (C/ de la Vistalegre, 5)

Inscripcions: sufragettesc@gmail.com

Organitza: The Sufragettes S.C.G.

Dijous 12 de maig – 19 h **Espectacle teatral *Iaia, Memòria Històrica, d’Alba Valldaura***

Aquesta obra teatral, a càrrec de l’actriu **Alba Valldaura**, representa la fortalesa de totes aquelles dones que van viure el somni d’un Estat Republicà, la fam de la postguerra i una vida relegada a la frustració i la solitud. És un repàs als temps més foscos del nostre país, des de la guerra fins a la transició, on es relaten les vivències personals d’aquestes dones perquè perdurin en la memòria col·lectiva.

Lloc: Teatre Sagarra (C/ del President Lluís Companys, 27)

Inscripcions: <https://teatresagarra.koobin.cat>

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Teatre Sagarra

Dijous 19 de maig – 19 h **Espectacle teatral *Mort a les cunetes*, de David Pintó i Joan Valentí**

Aquesta obra és un homenatge a les víctimes de la repressió franquista. Narra la història de la fossa de Can Maçana, on van ser enterrats nou militants republicans després de ser afusellats la nit del 9 de febrer de 1939. La fuga d’un d’ells va permetre que aquests fets no caiguessin en l’oblit, uns fets que, com evidència la posada en escena de David Pintó i Joan Valentí, encara avui esperen una reparació democràtica.

Lloc: Teatre Sagarra (C/ del President Lluís Companys, 27)

Inscripcions: <https://teatresagarra.koobin.cat>

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Teatre Sagarra

Dijous, 2 de juny – 19 h **Xerrada “Bebés robats”, a càrrec de l’Associació SOS Bebés Robados Catalunya**

Xerrada sobre el procés de neteja del “gen vermell”, fins arribar al negoci del robatori de nadons, amb testimonis de les víctimes en primera persona. SOS Bebés Robados Catalunya, delegació a Catalunya de la plataforma internacional Te Estamos Buscando, és una associació sense ànim de lucre creada per víctimes per assessorar i acompanyar persones que sospiti que hagin estat víctimes de desaparicions forçades. A la xerrada hi intervindran **Ana Páez i Adelina Ruiz**, dues mares que continuen buscant les seves filles desaparegudes, amb la col·laboració de **Cristina Aybar**, presidenta de l’associació Dona i Cultura Badalona, i la presentació de la primera secretària de PSC Santa Coloma de Gramenet i alcaldessa de la ciutat, **Núria Parlon**.

Lloc: Agrupació PSC Santa Coloma de Gramenet (Av. de la Generalitat, 5, 2n)

Inscripcions: scg@socialistes.cat

Organitza: Agrupació PSC de Santa Coloma de Gramenet

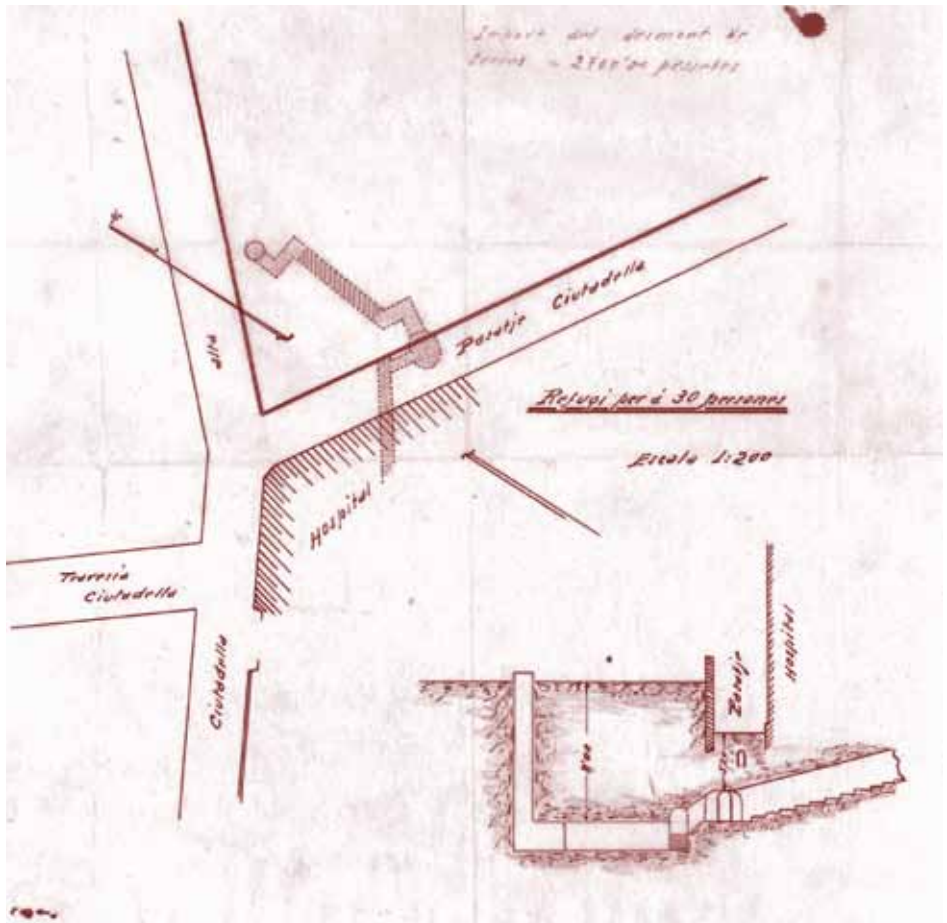
Principis de juny (per determinar) **Acte de presentació del II Fanzine de recuperació de la memòria històrica de les dones**

Després de la publicació de *Volum primer: La Construcció d’un Somni*, la CIBA acollirà aquest mes de juny la presentació de *Volum segon*, una nova edició d’aquest Fanzine que busca recuperar la memòria històrica de la nostra ciutat, visibilitzant i reconeixent la importància del paper de les dones en la lluita veïnal i comunitària. Es tracta d’un relat motivador i esperançador, que aporta testimonis reals i documentació del que s’ha viscut a la nostra ciutat entre els anys 1975 i 1980.

Lloc: La CIBA (Pg. d’en Llorenç Serra, 64)

Inscripcions: <https://grameticket.cat>

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – La CIBA. Espai de recursos per a dones, innovació i economia feminista

Plànol del refugi antiaeri de Can Roig i Torres, consultori mèdic i hospital de sang durant la Guerra Civil (1936-1939)

#NOBLIDEM

